

Силабус курсу

Вікова та педагогічна психологія

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність – 015 Професійна освіта (цифрові технології)

спеціалізація – 015.039 Цифрові технології

освітньо-професійна програма – «Професійна освіта (Цифрові технології)»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП Чекаловська Галина Збиславівна

Контактна інформація: chekal-hal@ukr.net, +380507231794

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Вікова та педагогічна психологія» спрямована на забезпечення оволодіння студентами цілісним фрагментом соціокультурного досвіду (знання, уміння, норми, цінності) у галузі педагогічної та вікової психології, зокрема: озброєння студентів знаннями психологічних закономірностей розвитку особистості на різних етапах онтогенезу; ознайомлення студентів із знаннями щодо закономірностей та особливостей навчання і виховання, а також здійснення практичної підготовки студентів для роботи з людьми різних вікових категорій.

У процесі вивчення дисципліни студенти мають вивчити основи вікової психології: предмет, методи, основні закономірності, принципи і структуру науки, її сучасні теоретичні концепції; загальні закономірності розвитку психіки людини: умови, чинники, рушійні сили; особливості пізнавальних процесів, емоційно-вольової, мотиваційної сфер, індивідуально-психологічних характеристик людей різного віку; основи педагогічної психології: психологічні особливості навчання та виховання, види соціальних інститутів виховання і методів формування творчо активної особистості на різних етапах онтогенезу, психологічну сутність педагогічної діяльності. Курс покликаний формувати у студентів такі уміння: застосовувати отримані знання з вікової психології для організації діяльності і спілкування особистості в різні вікові періоди, для створення умов, що сприяють конструктивному психічному розвитку людини; враховувати в навчально-виховному процесі сенситивні періоди розвитку людини.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	Тема 1. Предмет і методи вікової та педагогічної психології.	Оволодіння студентами основними категоріями педагогічної та вікової психології; методи та історичні віхи становлення як наукової дисципліни.	Питання
2 / 2	Тема 2. Динаміка психічного розвитку та закономірності формування особистості	Усвідомити динаміку психічного розвитку, умови та закономірності формування особистості в онтогенезі.	Реферат, питання

	в онтогенезі		
2 / 2	Тема 3. Психічний розвиток дитини дошкільного віку.	Розкрити особливості психічного розвитку та закономірності формування людини на вікових етапах немовляти, раннього та дошкільного віку.	Питання
2 / 2	Тема 4. Психічний розвиток і формування особистості в молодшому шкільному віці.	Розкрити особливості психічного розвитку та закономірності формування особи в молодшому шкільному віці.	Тести
4 / 4	Тема 5. Психологічні особливості розвитку та формування особистості в підлітковому віці.	Розкрити особливості психічного розвитку та закономірності формування особи в підлітковому віці.	Презентація
2 / 2	Тема 6. Психологічні особливості становлення особистості в юнацькому віці.	Розкрити особливості психічного розвитку та закономірності формування особи в юнацькому віці.	Питання
2 / 2	Тема 7. Вік дорослості та особливості розвитку зрілої особистості. Психологія пізнього віку	Розкрити особливості психічного розвитку та закономірності формування особи в зрілому та пізньому віці.	Тести, ділові ситуації
2 / 2	Тема 8. Психологія виховання і самовиховання як цілеспрямованого процесу формування особистості	Розкрити психологічні особливості зовнішнього і внутрішнього впливів на процес формування особистості	Питання, кейси
2 / 2	Тема 9. Психологія сімейного виховання.	Ознайомити студентів із особливостями впливу сімейних і родинних взаємин на процес соціалізації підростаючого покоління.	Тести, ділові ситуації
2 / 2	Тема 10. Психологія учіння	Ознайомити студентів із психологічними особливостями ефективного учіння як центрального феномену освітньої діяльності.	Презентація, тести
4/4	Тема 11. Психологія навчання і психологічні умови її оптимізації	Ознайомити студентів з основними психологічними особливостями ефективної передачі наступникам соціокультурного досвіду за індивідуальних і групових форм навчання.	Тести, ділові ситуації
4/4	Тема 12. Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя	Ознайомити студентів з ключовими психологічними параметрами ефективності діяльності педагога як організатора освітнього процесу	Питання

Літературні джерела

1. Аксіогенез обдарованої особистості в освітньому просторі: монографія /за ред. О. Л. Музики. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2020. 160 с.
2. Атаманчук Н. М. Вікова та педагогічна психологія: Конспект лекцій для студентів освітньокваліфікаційного рівня бакалавр. Укл. Н. М. Атаманчук. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2022. 142 с.
3. Барчій М.С., Воронова О.Ю.. Вікова та педагогічна психологія з практикумом: методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 053 Психологія ОС «Бакалавр». Мукачево: МДУ, 2022. 59 с.
4. Губенко О.В. Інтегративний підхід до вивчення і розвитку творчих здібностей школярів: методичний посібник. К. : Видавничий Дім «Слово», 2020. 161 с.
5. Дуткевич Т. В. Дошкільна психологія: навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 392 с.
6. Климчук В. О. Психологія посттравматичного зростання: монографія. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2020. 125 с.
7. Кутішенко В.П. Вікова та педагогічна психологія. К.: ВД «Сварог». 2020, 128 с.
8. Кушнір Ю. В., Оверчук В.А., Шпортун О.М. Вікова та спеціальна психологія: навчальний посібник. Вінниця: Центр оперативного друку «Документ Принт», 2020. 384 с
9. Максимова Н. Ю. Система ранньої діагностики відхилень в розвитку особистості: методичний посібник. Київ – Львів : Видавець Вікторія Кундельська, 2021. 220 с.
10. Поліщук В.М. Вікова і педагогічна психологія. К.: Університетська книга. 2023, 353 с.
11. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник. Київ: Каравела, 2020. 419 с. 9. Інституційний репозиторій КУБГ. URL:<http://elibrary.kubg.edu>
12. Психологія (загальна та вікова). Навчальний посібник. Уклад. Аханова А.В. Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2021. 192 с.
13. Савчин М. В., Василенко Л. П. Вікова психологія. К.: ВЦ «Академія». 2024, 384 с.
14. Сергеєнкова О., Столярчук О., Коханова О. Вікова психологія. К: Центр учбової літератури, 2020. 376 с.
15. Токарева Н.М., Шамне А. В. Основи вікової психології : навчально-методичний посібник. Кривий Ріг, 2022 283 с.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни « Вікова та педагогічна психологія» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання тренінгового завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10 %	10 %	10 %	10 %	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по темах 1-7	Підсумкова модульна контрольна робота по 1-7 темах Теоретичні питання (2 питання по макс. 25 балів) Тестові завдання (5 тестів по 5 бали за тест) – макс. 25 балів Задача 1 – макс. 25 балів	Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по темах 8-12	Підсумкова модульна контрольна робота по 8-12 темах Теоретичні питання (2 питання по макс. 25 балів) Тестові завдання (5 тестів по 5 бали за тест) – макс. 25 балів Задача 1 – макс. 25 балів	Результат виконання завдання (макс. 100 балів)	Сукупність питомої ваги кожної складової: -80% - підготовка та виконання роботи; -20% - презентація виконаної роботи..	Теоретичне питання – макс. 20 балів Тестові завдання (10 тестів по 3 бали за тест) – макс. 30 балів Задача 1 – макс. 25 балів Задача 2 – макс. 25 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)